

Edward Górecki: život a dílo

V pondělí 18. října 2021 odešel na věčnost profesor Edward Górecki (1930–2021), kanonista, prelát a kněz arcidiecéze vratislavské (Wrocław), který zasvětil mnoho let práci v řízení arcidiecéze, práci pro místní církevní soud, a především práci při výuce a výchově kněží i laiků na Papežské teologické fakultě ve Vratislavi, Cyrilometodějské teologické fakultě Univerzity Palackého v Olomouci a dalších odborných pracovištích. Pan profesor vynikal nejen v odborné, ale i v lidské rovině, když s velkou trpělivostí, životní moudrostí a nadhledem usměrňoval kroky studentů v porozumění kanonickému právu jako nástroji, sloužícímu k dobrému životu jedince i společenství církve.

Mládí a doba studií

Edward Górecki se narodil 3. srpna 1930 ve Stonavě v československé části Těšínska jako syn Jana Góreckého a Sofie rozené Rybové. V roce 1936 mu zemřel otec, který pracoval jako horník. Rodinu živila pouze matka. Ta se v roce 1938 znovu provdala.

Základní školu Edward navštěvoval ve Stonavě. Po porážce Polska Německem na podzim 1939 byl vyučovací jazyk i na základní škole německý. Od svých čtrnácti let musel pracovat v dolech, protože nemohl na území připojeném k Německu studovat gymnázium. Gymnázia s českým nebo polským vyučovacím jazykem tam byla uzavřena. Po ukončení války studoval na gymnáziu v Orlové (1945–1947) a na lyceu v polském Těšíně, kde maturoval 9. června 1949. Poté nastoupil do arcibiskupského semináře v Olomouci a začal zde svou formaci a studia na bohoslovecké fakultě. Po uzavření olomoucké fakulty v létě 1950 uposlechl výzvy československých biskupů nenastoupit na pražskou, komunisty zmanipulovanou bohosloveckou fakultu, a proto byl povolán k nástupu na vojenskou pracovní službu u pověstných Pomocných technických praporů Československé lidové armády,

známých pod zkratkou PTP (1950–1952). Po návratu z vojny pracoval několik let ve stavebním podniku.

Stále toužil po přípravě ke kněžství, což mu nebylo československými komunistickými úřady umožněno. 4. října 1959 se mu podařilo dosáhnout toho, aby mohl odejít do Polska jako „repatriant“, tam pokračovat ve své přípravě na kněžství, což v Československu tehdy pro něho nebylo možné. Ještě v říjnu 1959 byl přijat do semináře ve Vratislavi a na základě indexu z Olomouce rovnou do třetího ročníku tamní teologické fakulty. 21. prosince 1960 přijal ostiariát a lektorát, 20. prosince 1961 exorcistát a akolytát, 17. června 1962 subdiakonát a 24. června 1962 diakonát. Absolventskou práci psal na téma *Przyczyny ateizmu współczesnego* (Příčiny současného ateismu). Kněžské svěcení přijal z rukou biskupa Andrzeje Wronky ve farním kostele sv. Bonifáce ve Vratislavi dne 23. června 1963, kde nastoupil ke svému prvnímu kaplanskému místu.

Pastorační působení a vědecký růst

Mladý kněz Górecki působil u sv. Bonifáce velmi krátce, do poloviny srpna 1963, pak také krátce ve farnosti Panny Marie Pomocné (Wspomożenia NMP Wrocław-Ciążynie). Poté byl z rozhodnutí svého ordináře na podzim poslán na specializační studia kanonického práva do Lublina na Katolickou univerzitu lublinskou (dále jen KUL). Magisterskou a licenciátní práci na téma *Powstanie i rozwój małżeńskiej przeszkody uroczystego ślubu czystości od założenia Kościoła do Dekretu Gracjana* (Vznik a vývoj manželské překážky slibu čistoty od založení církve do Graciánova dekretu) ukončil základní specializační studia v roce 1967. Ke studiu světského práva a právní teorie se již nedostal. O prázdninách se věnoval pastorační pomoci ve Vratislavi a v Prusících.

Po dosažení licenciátu byl povolán zpět, k práci ve vratislavské arcidiecézní kurii. 1. července 1967 byl jmenován obhájcem svazku vratislavského soudu (tuto funkci vykonával do 17. března 1970), také se dále věnoval akademické pastoraci. 1. července 1969 se stal vicekancléřem arcibiskupské kurie, především pro úkoly pokoncilní reorganizace.

Kromě pastoračních a didaktických aktivit se věnoval přípravě své doktorské práce; krátce získal stipendium na univerzitě ve Vídni (1971). Poté začal přednášet konfesní a od roku 1972 i kanonické právo na vratislavské teologické fakultě. 22. dubna 1972 obhájil doktorskou tezi s názvem *Powstanie i rozwój małżeńskiej*

przeszkody uroczystej profesji zakonnej do Bonifacego VIII (Vznik a vývoj manželské překážky řeholní profese do Bonifáce VIII.) pod vedením proferora Józefa Rybczyka. Na vratislavské fakultě byl jmenován odborným asistentem a 18. června 1979 zástupcem profesora a vedoucím katedry kanonického práva.

Odborná kanonickoprávní činnost

Během svého dlouhého působení publikoval profesor Górecki velké množství vědeckých prací, především odborných článků, vedl práce studentů i přípravy doktorátů jak v Polsku, tak v České republice. Habilitoval se 22. června 1990 jako první docent papežské teologické fakulty ve Vratislavi, který získal habilitaci na tomto vzdělávacím institutu, přednáškou na téma *Współdział katolików i niekatolików w Sakramencie Pokuty w prawodawstwie kodeksowym z 1917 i 1983 roku* (Spoluúčast katolíků a nekatolíků na svátosti pokání v zákonodárství kodexů z let 1917 a 1983) a prací *Communicatio in sacramento paenitentiae w kodeksach prawa kanonicznego z 1917 i 1983 roku* (*Communicatio in sacramento paenitentiae* v kodexech kanonického práva z let 1917 a 1983).

V roce 1990 začal na žádost opolského biskupa Alfonse Nossola přednášet kanonické právo v seminári v Nyse a na žádost olomouckého arcibiskupa Františka Vaňáka z 28. ledna 1990 také dojíždět na Cyrilometodějskou teologickou fakultu Univerzity Palackého v Olomouci (dále jen CMTF UP). 1. prosince 1991 byl jmenován docentem a 10. prosince 1995 mimořádným profesorem na papežské teologické fakultě ve Vratislavi; profesorem teologických věd byl jmenován 28. ledna 1999. Řádným profesorem na Institutu pastorální teologie papežské teologické fakulty ve Vratislavi byl jmenován se souhlasem Kongregace pro katolickou výchovu 1. prosince 2001.

Dvakrát mu bylo nabídnuto místo na fakultě kanonického práva na KUL, které ale s odůvodněním nutnosti své přítomnosti na fakultě ve Vratislavi odmítl. Katedru kanonického práva ve Vratislavi vedl do roku 2005, kdy předal vedení katedry profesorovi Wiesławu Wenzovi. Má hlavní podíl na znovuvytvoření katedry kanonického práva CMTF UP, kterou vedl od jejího vzniku v roce 1997 až do června 2005, kdy předal vedení dr. Damiánu Němcovi OP. Oba zmiňovaní nástupci profesora Góreckého byli jeho studenti.

Profesor Górecki se zabýval především problematikou obecných norem CIC/1983, postavením laiků v církevních strukturách, právní eklesiologií, manželským právem,

otázkou kolegiality a ekumenismu v církvi. V češtině publikoval dvě monografie, několik článků v odborných sbornících a skripta k výuce. V polštině uveřejnil desítky článků, z toho 39 odborných studií z církevního práva publikovaných v odborných kanonistických, teologických a jiných periodících (Prawo Kanoniczne: Warszawa, Colloquium Salutis a Wrocławski Przegląd Teologiczny: Wrocław, Chrześcijanin w świecie: Warszawa) a v jubilejních publikacích vydaných k počtě významných vědeckých pracovníků. Byl autorem mnoha recenzí.

V prosinci 2008 se podílel na práci polské Státní akreditační komise při kontrole Institutu kanonického práva na Fakultě práva, církevního práva a správy Katolické univerzity Jana Pavla II. v Lublině. Byl super-recenzentem pro Ústřední komisi ohledně stupňů a titulů ve Varšavě.

Z jeho vědeckých prací vybíráme monografie, které psal česky, a byly publikovány jen v češtině. Jsou to: *Obecné normy Kodexu kanonického práva Jana Pavla II., část I + II*, Olomouc, 1993, 1994, a *Církev se uskutečňuje ve farnosti*, Olomouc, 1996.

Na CMTF UP vedl 2 doktorské, 14 licenciátních a 97 diplomových prací; v Polsku vedl 6 doktorských, 11 licenciátních a 47 diplomových prací.

Vyznamenání

Vědecké i pastorační působení profesora Edwarda Góreckého bylo oceněno v arcidiecézi vratislavské hodností *preláta*, potvrzenou Apoštolským stolcem 9. prosince 1984. V Olomouci byla jeho pomoc při obnově CMTF UP od roku 1990 oceněna udělením titulu *čestného kanovníka* olomoucké kapituly a udělením *zlaté medaile* Univerzity Palackého v červnu 2010.

Profesor Górecki byl členem mezinárodních kanonistických organizací Consoctio International Studio Iuris Canonici Promovendo v Římě (od roku 1983) a Society for the Law of Eastern Churches ve Vídni (od roku 1990). Byl zakládajícím členem (od roku 1990) a dlouholetým místopředsedou Stowarzyszenia Kanonistów Polskich v Lublině.

Monika Menke, Damián Němec, Jiří Rajmund Tretera